

UDI

Tilsyn/ etterkontroll

For Stange statlige mottak

Utlendingsdirektoratet
Norwegian Directorate
of Immigration

Rapport fra tilsyn/etterkontroll for Stange statlig mottak

Tilsyn/etterkontroll er en gjennomgang av driften av et mottak for å kontrollere at den er i samsvar med det tilbudet som er tildelt kontrakt og med det regelverket som gjelder for drift av mottak.

Rapport, Regionkontor Indre Østland, juli 2016

Mottaksinformasjon

Mottaksnavn: Stange statlig mottak for enslige mindreårige asylsøkere

Driftsoperatør: Hero Norge AS

Mottaksnummer: 0490

Antall plasser: Hovedavtale: 30 (24 faste + 6 stykkpris plasser)

Opsjonsplasser: 10 (8 faste + 2 stykkpris plasser)

Tilleggsavtale: 6 plasser (5 faste + 1 stykkpris plass)

Kontraktsinformasjon/varighet:

Hovedavtale: 15.10.2013 - 14.10.2016 (opsjon for perioden 15.10.16 til 14.10.19 utløst).

Opsjonsplasser: 1.7.2014 – 31.8.2016 (sagt opp 1.6.2016)

Tilleggsavtale: 22.8.2014 – 31.8.2016 (sagt opp 1.6.2016)

I drift siden 15.10.2013

Rapporten er basert på

- Kontrakt mellom UDI og Hero Norge AS gjeldende fra 15.10.13
- Tilbud fra Hero Norge AS om drift av mottak, herunder reviderte tilbud
- Referat fra forhandlinger mellom UDI og Hero Norge AS
- Årsplan 2016
- Årsrapport 2015
- Budsjet 2016
- Foreløpig regnskap 2015
- Egenerklæring i Sesam
- Tilbakemelding fra Innlandet politidistrikt, Hamar politistasjon

- Øvrig dokumentasjon
- Meldt tilsynsmøte 21.6.2016 med følgende til stede:

Fra UDI: Eirin Førsund, Berit Lunde, Karen Flaten og Mette Ødegaard

Fra driftsoperatør: Frode Sam Hauen

Fra mottak: Lillian Arvesen (mottaksleder) og øvrig ansatte (under relevante punkter)

Kort oppsummering

Tilsynet på Stange mottak hadde fokus på følgende fellestemaer:

- Organisatoriske, administrative og økonomiske forhold (RS 2011-003, 2008-035 (utvalgte punkter), 2008-044)
- Sikkerhet og trygghet, lokalsamfunnsarbeid, herunder beboermedvirkning og informasjonsarbeid (RS 2008-031 (utvalgte punkter), RS 2008-054, RS 2008-034, RS 2009-041)

I tillegg ble temaer fra følgende rundskriv tatt opp:

- RS 2011-034 Krav til omsorgsarbeid for enslige mindreårige asylsøkere
- RS 2012-012 Krav til arbeid med oppvekstmiljø, beboermedvirkning og aktivitetstilbud for enslige mindreårige i mottak
- RS 2012-018 Krav til arbeid med individuell kartlegging og tiltaksplan for enslige mindreårige beboere i statlige mottak
- RS 2014-024 Varsling mellom asylmottak og UDI ved kriminalitet, uro og alvorlige hendelser i mottak
- RS 2010-085 Krav til forebygging og håndtering av overgrep og grenseoverskridende adferd mot barn og ungdom i statlige mottak
- RS 2009-006 Krav til differensiering av beboerrettede tiltak i ordinære statlige mottak
- RS 2015-007 Krav til differensiering og oppfølging av beboere i mottak som kan være utsatt for menneskehandel, vold i nære relasjoner eller barneekteskap
- Gjennomgang av pålegg fra fjorårets tilsyn/etterkontroll
- Oppfølging av eventuelle eksterne tilsyn

Stange statlig mottak hadde sist tilsyn/etterkontroll fra UDI i 2015. Ved dette tilsynet ble det gitt tre pålegg. Ved UDIs tilsyn/etterkontroll i 2016 får Stange statlig mottak totalt åtte pålegg, hvorav to er pålegg på forhold det også ble gitt pålegg på i 2015.

I forbindelse med tilsynet/etterkontrollen har UDI bedt om innspill fra flere av mottakets samarbeidspartnere som vertskommune, politi og IMDi. Politiet har gitt tilbakemelding om et godt samarbeid, og at mottaket fungerer godt i lokalmiljøet sett fra politiets ståsted. Det er ikke gitt tilbakemelding fra andre samarbeidspartnere.

Pålegg etter tilsyn/etterkontroll

RS 2008-044 Krav til plan-, rapporterings- og økonomiarbeid i statlige mottak

Ett pålegg:

Mottaket skal utarbeide årsbudsjett for driften som skal være UDI i hende innen 1. januar samme år som budsjettet gjelder for. Ved omfattende endringer i forutsetninger for driften av mottaket skal det utarbeides revidert årsbudsjett for driften, jfr. pkt. 3.2.d). Gjennomgang av budsjett 2015 og foreløpig regnskap 2015 viser et avvik på 46 % under posten husleie (kr 454 285). Til tross for dette budsjetteres det med samme beløp under husleie i 2016 som i 2015. Hero forklarer avviket med at mottaket har «høye kostnader på vedlikehold og på investeringer som normalt blir dekket av huseier». Foreløpig regnskap 2015 viser at mottaket har hatt høyere kostnader til vedlikehold enn budsjettet (kr 197 715), mens investeringene er som budsjettet. Det gjenstår dermed å forklare hvordan resterende kr 265 570 er brukt.

Pålegg: Forskjellen mellom budsjett og regnskap for post 2.1.1 Husleie er så vidt omfattende at mottaket skulle ha levert revidert budsjett. Mottaket bes i endelig regnskap om å forklare hvordan husleie fra UDI er brukt, samt levere revidert budsjett for perioden 1.9.16 - 31.12.16.

Frist: 1. september 2016

RS 2008-035 Reglement for økonomiske ytelser til beboere i statlige mottak

To pålegg:

Ved ikke avtalt fravær fra obligatoriske tiltak skal det trekkes kr. 100,- pr. gang; for enslige mindreårige skal det trekkes kr. 50,- pr. gang, jfr. pkt. 8.2. Ved kontroll av registreringer i Sesam ble det for en beboer funnet at det ikke var trukket for manglende oppmøte på informasjonsprogram i 2016.

Pålegg en: Da informasjonsprogrammet er en obligatorisk aktivitet for beboere i statlige mottak, må mottaket må følge opp beboere som ikke møter opp, bl.a. ved at det gjennomføres trekk for fravær.

Frist: 1. september 2016

Personmappene til beboerne skal inneholde originalutgaven av bestemte dokumenter, jfr. RS 2008-035V5, pkt.2 og 2.1. Gjennomgang av utvalgte personmapper ved mottaket viste at noen mapper inneholdt for mange dokumenter (f.eks. korrespondanse som gjaldt oppnevning av verge), samt at enkelte skjemaer manglet signatur (skjema for etterkontroll og transporterklæring). I to av mappene manglet individuell kartleggingsplan.

Pålegg to: Mottaket må sikre at personmappene til enhver tid inneholder alle obligatoriske dokumenter med riktig påførte signaturer. De dokumentene som ikke skal ligge i personmappene, bør samles og oppbevares i egne beboermapper.

Frist: 1. september 2016

RS 2010-084 Krav til bemanning og kompetanse i ordinære statlige mottak

Ett pålegg:

Driftsoperatør skal sikre at personalet får regelmessig ekstern veiledning, som minimum skal utgjøre 20 timer fordelt over minst fire sesjoner per år, jfr. pkt. 4 j). Gjennomgang av budsjett 2016 og budsjett/regnskap 2015 viste at mottaket ikke hadde hatt ekstern veiledning i 2015. Dette ble bekreftet under tilsynsmøtet.

Pålegg: Driftsoperatør må sørge for at personalet får regelmessig ekstern veiledning minst 20 timer fordelt på fire sesjoner hvert år.

Frist: 1. september 2016

RS 2011-034 Krav til omsorgsarbeid for enslige mindreårige asylsøkere

Ett pålegg:

Mottaket skal sikre at de enslige mindreårige får nødvendig oppfølging og gis et godt omsorgstilbud og oppvekstmiljø. Dette innebærer individuell tilrettelegging og at det tas hensyn til bl.a. fungeringsevne, jfr. pkt. 3. Videre skal mottaket i det psykososiale arbeidet styrke den enkelte til å ta ansvar for seg selv og miljøet rundt seg i samsvar med alder og modenhet, jfr. pkt. 3.2. Gjennomgang av budsjett og regnskap viser at det ikke er tatt høyde for at enkelte beboere vil ha behov for ekstra tiltak som kan være kostnadskrevende. Dette er heller ikke beskrevet i årsplanen. Tatt i betraktning at mottaket har et overskudd i størrelsesorden kr 3 500 000 i 2015, samt at budsjettet overskudd i 2016 er på kr 1 900 000, bør en større del av overskuddet settes av og brukes til beboere som har behov for ekstra oppfølging (post 2.3.6 i budsjettet).

Pålegg: Mottaket må i revidert budsjett sette av et beløp som er tilstrekkelig til å dekke kostnader forbundet med ekstra oppfølging av enkelte beboere.

Frist: 1. september 2016

RS 2012-018 Krav til arbeid med individuell kartlegging og tiltaksplan for enslige mindreårige beboere i statlige mottak

Ett pålegg:

Myndighetene forutsetter at den enkelte enslige mindreårige asylsøker blir kartlagt, og at det blir utarbeidet individuell tiltaksplan mens de bor i mottak. Planen skal være en integrert del av mottakets omsorgsarbeid, jfr. pkt. 1 og 2. Ved gjennomgang av personmappene ble det oppdaget at det for *en* beboer ikke var utarbeidet individuell kartleggingsplan. Mottaket forklarte dette med at beboeren venter på å returnere til hjemlandet.

Pålegg: Mottaket må sikre at det utarbeides individuell kartleggingsplan for alle beboerne uansett status i saken.

Frist: 1. september 2016

RS 2008-031 Krav til innkvarteringstilbud i ordinære statlige mottak

To pålegg:

Beboere med særskilte behov skal så langt som mulig ha en tilpasset boløsning, og enslige kvinner skal tilbys et botilbud fysisk skjermet fra menn, jfr. pkt. 3.1.b). Mottaket hadde på tidspunkt for tilsynsmøte bare *en* jente. Selv om hun disponerte eget bad og toalett, måtte hun gå gjennom fellesarealet (korridor) for å komme dit.

Pålegg en: Mottaket må sikre at jenter tilbys et botilbud fysisk skjermet fra menn.

Frist: 1. september 2016

Mottakets ansatte skal gjennomgå UDIs e-læringskurs om brannsikkerhet i asylmottak, senest tre måneder etter ansettelse, jfr. pkt. 3.4.2 b). Det ble opplyst at de ansatte ikke hadde gjennomgått dette kurset fordi de manglet passord til UDI-skolen. Da UDI-skolen baserer seg på selvregistrering, er det imidlertid mulig for alle mottaksansatte å gjennomføre kurset på egenhånd.

Pålegg to: Mottakets ansatte må gjennomgå UDIs e-læringskurs om brannvern.

Frist: 1. september 2016

Gjennomgang av pålegg fra fjorårets tilsyn/etterkontroll

Det ble gitt tre pålegg ved UDIs tilsyn/etterkontroll i 2015. To av påleggene gjentas som pålegg i 2016. Dette dreier seg om pålegg knyttet til trekk i basis (RS 2008-035) og pålegg knyttet til manglende skjerming av jenter (RS 2008-031).

Konklusjon av tilsyn/etterkontroll

Det er gitt åtte pålegg om retting av mangler på de områdene som er kontrollert. Det er gitt frister for retting av manglene, jf. driftsavtalens pkt 14.2. Uavhengig av ilagte pålegg og retting av disse, vil UDI vurdere alle funn i forhold til driftsavtalens pkt. 14, herunder eventuelle sanksjoner dersom det avdekkes kontraktsmessig mislighold i henhold til dette punkt.

Utlendingsdirektoratet

22. juli 2016

Siv Kjelstrup

regiondirektør

Mette Ødegaard

seniorrådgiver